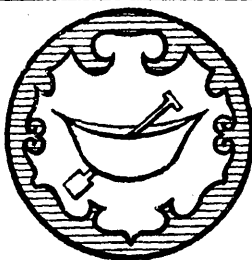

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i administracja
Plac Wolności 1.

Administracja czynna od godz. 9—12 wp.
Redakcja od godz. 1—2 po południu.

Prenumerata: Kwartalnie . Mk. 180.—
Miesięcznie . „ 60.—

Ogłoszenie: Wiersz nonparelowy (cztery szpal y na stronie) Mk. 10.—Przed tekstem Mk. 25.— za wiersz (dwie szpalty na stronie). Drobne 2 marki za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie mk. 20.—

Cena egzemplarza 20 Marek

Nr 24. (87.)

Łódź, wtorek, 14 czerwca 1921 r.

Rok III.

Tanie kuchnie w Łodzi w trzyleciu 1918—1920.

Tanie kuchnie łódzkie wydały obiadów:

		w tym bezpłatnych	na 100 ob. przy- pada bezpłatnych
w r. 1918	18.603.547	5.689.678	30,3
„ 1919	16.812.478	5.158.898	30,7
„ 1920	9.690.816	4.671.579	48,1

Liczba wydawanych obiadów malała, odsetek bezpłatnych wzrastał.

Według poszczególnych miesięcy liczby wydanych obiadów w trzyleciu 1918—1920 przedstawia poniższa tablica:

	r. 1918	1919	1920
Cały rok	18.603.547	16.812.478	9,690,816
Styczeń	1874222	1302471	1441303
Luty	1810454	1411280	1402285
Marzec	1639025	1428488	1564534
Kwiecień	2048768	1240069	1050914
Maj	1835223	1335136	988808
Czerwiec	1578937	1342403	844107
Lipiec	1344831	1476286	617727
Sierpień	1317301	1441186	312906
Wrzesień	1268959	1428277	304997
Październ.	1303580	1497278	318537
Listopad	1233634	1448223	395021
Grudzień	1348613	1441381	449677

Widzimy, że kuchnie stały wydały mniej obiadów; w pewnych miesiącach daje się zauważyć przypadkowy wzrost liczby wydanych obiadów, następnie jednak liczba znów maleje.

W r. 1920 kurczenie się liczby obiadów wydanych, większe niżeli w latach 1918 i 1919, trwa do października — następnie daje się zauważyć stopniowy wzrost. Ogólna liczba obiadów, wydanych w r. 1920 stanowi 52 proc. liczby obiadów, wydanych w r. 1918. Kurczenie się liczby, wydanych obiadów jest w ścisłym związku z kurczeniem się liczby kuchen.

Liczba 100 kuchen, istniejących w styczniu r. 1918 spada do 14 w sierpniu r. 1920. Jeżeli weźmiemy pod uwagę różne typy kuchen, które

istniały, zauważymy, że maleje liczba kuchni każdego typu. Istniały kuchnie ludowe, ludowe dla dzieci, dla inteligencji i średnie. Liczba wszystkich wymienionych kuchni osobno dla ludności chrześcijańskiej, osobno dla żydowskiej malała i sądząc z dat comiesięcznych wynosiła w przecięciu rocznym według poniższej tablicy.

kuchnie chrześcijańskie:

	ludowe	lud dla dzieci	dla inteligencji	średnie
r. 1918	30	16	6	1
„ 1919	20	14	4	1
„ 1920	11	8	1 do czerwca	niema

kuchnie żydowskie:

	ludowe	lud dla dzieci	dla inteligencji	średnie
r. 1918	13	11	5	2
„ 1919	12	8	5	1
„ 1920	6 do czerwca	5	1 do czerwca	niema

Podczas kurczenia się ogólnej liczby obiadów wydawanych, należy zauważyć zmienność liczby wydawanych obiadów każdego typu:

	obiady dla dorosłych	dziecinne	szkolne
1918	11568777	4518544	2516426
1919	8653303	4440208	3718967
1920	2841905	2916462	3932449

Liczba obiadów dla dorosłych i dziecinnych kurczyła się, choć nie, w jednakowym stopniu, podczas, gdy liczba obiadów szkolnych wzrastała. Na 100 obiadów dla dorosłych wydanych w r. 1918, w r. 1920 wydanych jak 24.₃.

Na 100 obiadów dla dzieci, wydanych w r. 1918, w r. 1920 wydanych jest 64.₃.

Na 100 obiadów szkolnych, wydanych w r. 1918, w r. 1920 wydanych jest 156.₂

Ilość wydawanych obiadów, względnie ilość konsumentów, malejąca absolutnie, kurczy się bardziej przy uwzględnieniu przyrostu faktycznego mieszkańców miasta. Mianowicie liczba wydanych codziennie obiadów w stosunku do liczby ludności przedstawia się w sposób następujący:

	1918		1919		1920	
	Ludność	Na 100 mieszk. korzyst. z obiad.	Ludność	Na 100 mieszk. korzyst. z obiad.	Ludność	Na 100 mieszk. korzyst. z obiad.
Cały rok	349500	15	433472	10	432881	6
Styczeń	341829	18	399000	10	454232	10
Luty	344000	19	414000	12	451005	10
Marzec	340000	17	423000	11	436199	11
Kwiecień	343000	20	413000	10	429775	8
Maj	345000	17	423000	10	434045	7
Czerwiec	364000	14	429000	10	433984	6
Lipiec	349000	12	450666	10	432559	4
Sierpień	350000	12	449882	10	428378	2
Wrzesień	353000	12	445634	10	418414	2
Październ.	348000	12	448642	11	420002	2
Listopad	348000	11	453621	10	425625	3
Grudzień	368000	11	452220	10	430853	4

Gdybyśmy chcieli daty te zestawić z datami innych miast to np. w Lublinie w r. 1918 na 100 mieszkańców z obiadów w tanich kuchniach korzysta przeciętnie dziennie 3—4 konsumentów w r. 1919 1—2, w r. 1920 znów 3—4 w Wilnie w r. 1919 korzysta na 100 mieszkańców przeciętnie dziennie 42 konsumentów. W okresie szalonej drożyzny wojennej, akcja dożywiania, jaką prowadzić winny tanie kuchnie ma ogromne znaczenie, jeżeli gospodarka w nich jest odpowiednio prowadzone.

Malejąca liczba konsumentów w łódzkich tanich kuchniach, musi doprowadzić do poglądu, że kuchnie ze swego zadania w trzyleciu 1918—1920 nie wywiązywały się należycie.

Koniec r. 1920 i początek 1921 wprowadza pewną zmianę; frekwencja konsumentów wzrasta stopniowo i stale, czego dotąd nie można było zauważyć:

W listopadzie r. 1920	wydano obiadów	395021
w grudniu r. 1921	"	449647
w styczniu r. 1921	"	460692
w lutym r. 1921	"	579136
w marcu r. 1921	"	660400

Do września r. 1920 kuchnie, subsydjowane przez Magistrat w postaci dopłaty do obiadów, były kuchniami różnych filantropijnych instytucji. Od września 1920 r. zostały umiastowione; utrzymywane były przez Magistrat, który korzystał z pomocy Polsko—Am. Komitet. Pomocy Dzieciom, okazywanej kuchniom od czerwca r. 1919.

W r. 1918, gdy koszt ogólny obiadów wynosił 6.034.700 Mk. Magistrat dopłacił 3.403.100; w r. 1919 gdy koszt ogólny wynosił 6.399.800 Magistrat dopłacił 4.447.500. W r. 1920 tylko do października Magistrat dopłacał do kosztów żywienia w kuchniach, od października przy pomocy P. A. K. P. D. i dopłaty konsumentów kuchnie aprowidowały się same i Magistrat na ogólny koszt. 4.112.000 M. dopłacił 2:726.900. Przeciętnie koszt jednego obiadu w poszczególnych latach trzylecia 1919—20 wynosił: w r. 1918 — 32 f. 1919 — 38 f. 1920 — 42 f. Dopłacał Magistrat do każdego obiadu w r. 1918 — 18 f. 1919 26 f. 1920—28 f. Przeciętna cena sprzedaży na każdego obiadu wynosiła:

w r. 1918 — 14 f. w r. 1919 — 12 f. w r. 1920 — 14 f.

Jeżeli uwzględnimy, że w r. 1918 tylko 69,5 proc. obiadów — w 1919—69,3% a w 1920 51,9 proc. obiadów było płatnych ceny przeciętnej cokolwiek się z mienia a mianowicie wynoszą;

w r. 1918 — 20 f., w r. 1919 16 f., w r. 1920 27 f.

Cena obiadów nie wzrastała równolegle z wzrostem cen produktów spożywczych, gdyż w tym czasie ceny najważniejszych produktów poszły w górę węgiel poniższego wyszczególnienia cen kontyngensowch

	mąka	kar- tofle	mięso wołowe
r. 1918	40 f.	23	2 M.
1919	85 f.	28	4.75 „
1920	5.12 M.	95	21. 7 „

Jeśli uznamy ceny w roku 1918 za 100 to dla lat następnych otrzymamy stosunki następujące:

	ceny kontyngensowe			
	obiadu	mąka	kar- tofle	mięso wołowe
1918	100	100	100	100
1919	80	212	121	237
1920	115	1280	413	1095

WE WŁASNYM INTERESIE.

W organie Stowarzyszenia urzędników państwowych „Nasze pismo“ z 3. V. 1921 r. czytamy:

Na urzędników spotyka się liczne skargi. Wiele z nich jest niesprawiedliwych, wiele powstaje skutkiem wadliwie urządzonej organizacji biurowej i wadliwej administracji, ale niestety wiele też skarg wywołanych zostaje przez to, że niektórzy koledzy nie dość jasno zdają sobie sprawę z tego, że urzędnik jest sługą publiczności i że od postawienia przez niego sprawy, od jego osobistego taktu jaki okaże przy zetknięciu się z interesantami, zależy nie tylko jego opinia, ale i opinia jego kolegów. Ludzie przyzwyczajeni są do uogólnień. Bardzo łatwo i bez namysłu gotowi są winy jednostki przenosić na ogół cały i za winy jednostki potępiać wszystkich, a w ten sposób powstaje opinia dla ogółu urzędników nieprzychylna. Opinia taka urabia się u nas szybciej, aniżeli w każdym innym państwie, pamiętać bowiem musimy, że urzędników polskich, naszych własnych, nie mieliśmy, że przyzwyczailiśmy się do rządów zaborczych zawsze zwracać jako do rządów nam narzuconych i w stałej do tych rządów pozostawialiśmy opozycję. Pamięć o tem musi też u urzędników przyczynić się do wyrobienia ogromnej wyrozumiałości dla publiczności. Każdy z kolegów spotykał i spotyka się z najrozmaitszymi pretensjami, z jakimi interesanci zwracają się do polskich urzędów, każdy słyszał i słyszy, jak interesant z westchnieniem w stronę zaborców posiada: „nie spodziewałem się tego po polskim urzędniku“ i to nie powinno nas niecierpliwieć, lecz właśnie do jaknajbardziej wyrozumiałego postępowania zachęcać.

Wyrozumiałość dla publiczności musi jednak mieć swoje granice. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że do rozszerzania opinii o łapownictwie przyczyniają się bardzo dawne przyzwyczajenia. Dać „wziatkę“ urzędnikowi uchodziło do niedawna za coś tak zupełnie naturalnego, że interesant zwracając się dzisiaj do polskiego urzędnika z próżnymi rękami jest wprost zażenowany i nie wyobraża sobie, aby tak można było. Charakterystyczny wypadek opowiadał mi jeden z kolegów. Jakiś interesant przy sposobności załatwienia sprawy ofiarował mu łapówkę. Urzędnik oburzył się i postanowił interesanta zaskarżyć. Interesant dowiedziawszy się o tem przyszedł do urzędnika przebłagać i... przyniósł znowu ze sobą łapówkę. Przyzwyczajenie odgrywało tu tak silną rolę, że było aż rozbrajające. Od tego rodzaju przyzwyczajzeń musimy jednak publiczność odzwyczaić, a odzwyczaimy najskuteczniej w ten sposób, jeżeli bezwarunkowo i bezwzględnie ścigać będziemy sadownie tych, którzy z „wziatkami“ zbliżają się do urzędnika. Kilka takich procesów, kilka takich zasadzeń przyczyni się lepiej i łatwiej do oduczenia, aniżeli całe szeregi artykułów i pouczeń.

O ile jednak pod tym względem będziemy nieubłagani dla publiczności, o tyle też, a nawet więcej jeszcze nieubłagani powinniśmy być dla siebie. Publiczność lata całe wytresowana w dawaniu łapówek posiada pod tym względem spryt nie byle jaki i umie nieraz łapówce nadać formę tak zręczną i niewinną, że mniej doświadczony urzędnik sam się nie spostrzeże kiedy padnie ofiarą zastawiającego na niego sieci pająka. Nieublaganie też czuwać tu musimy nad sobą i zdecydowane zająć stanowisko i za niezłomną przyjąć zasadę, że urzędnikowi wolno tylko przyjmować podarunki od najbliższych to jest od rodziny i serdecznych przyjaciół. Przestrzeganie takiej zasady z wszelką pewnością ustrzeże nas od wielu błędów.

Przyjmując na siebie obowiązki w służbie państwowej pamiętać musimy, że służymy własnej ojczyźnie i że służba ta, o ile z jednej strony

jest bardzo zaszczytna o tyle z drugiej strony wkłada na nas ciężkie obowiązki. Obowiązki te są tem ważniejsze obecnie, że przecież nie komu to innemu, tylko nam właśnie, przypadł w udziale zarzuczyć odbudcwy administracji polskiej że my a nie kto inny jesteśmy tymi, którzy mają na całe lata przyszłym urzędnikom państwowym wyrobić w społeczeństwie polskiem należyte stanowisko. Przyjąwszy na siebie obowiązki, nie możemy traktować stanowiska naszego jako placówki przejściowej jako miejsca na którym znaleźliśmy się jedynie w braku czegoś lepszego i które porzucić gotowiśmy, gdy znajdzie się coś lepszego, lecz musimy twardo stać na swym posterunku i każdy z nas z osobna musi na tym posterunku stwarzać dokoła siebie tradycję wzorowego polskiego urzędnika. Nikt, tylko my sami jesteśmy twórcami naszej opinji, nikt tylko my sami czuwać musimy nad własnym honorem i nad tem, abyśmy przyszłym naszym następcom pozostawili niczem nieskalany sztandar urzędniczy.

Dział sprawozdawczy.

Z obrad Magistratu.

Uchwała № 616.

Zatwierdzając odczytane przez naczelnika budownictwa miejskiego p. inż. E. Szenfelda warunki konkursu na budowę pomnika poległym w latach 1906—1907 w walce o wolność narodową i wyzwolenie społeczne, uchwalono do składu sądu konkursowego powołać: pp. prezydent Al. Rzewskiego, ławników d. r. St. Kocpińskiego i L. Arndta — jako przedstawicieli Magistratu, pp. architektów W. Lisowskiego, Stiefelmana z Warszawy, S. Szyllera z Warszawy, artystę malarza A. Prołaszkę i artystę rzeźbiarza W. Czapliskiego — jako przedstawicieli architektury i sztuki.

Z obrad Rady Miejskiej.

Protokół

30 (III sesji) w 2-gim terminie, zgodnie z § 31 D. O. S. M. posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 1 czerwca 1921 r.

Komplet radnych: 71. Komplet członków Magistratu: 11. Obecnych radnych: 29. Obecnych członków Magistratu 7.

Posiedzenie otworzył o godz. 7 min. 15 wieczór zastępca przewodniczącego Rady Miejskiej,

r. L. Kern, w obecności 17 członków Rady M (liczba ta do końca posiedzenia powiększa się do 36-tu), zaproszwszy do stołu prezydjalnego r. sekretarza: F. Wójciaka oraz sekretarza Przydjum, p. P. Rundo do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Zawiadomienia radnych: Adamskiego, Borysławskiego, Chwałbińskiego, Fichny, Gerhardta, Grossa, Holenderskiego, Jarbluma, Kałużyńskiego, Kapłana, Kotkowskiego, Kozaneckiej, Koźmińskiego, Klimaszewskiego, Lubońskiego, Nowosielskiego, Pola, Przybylskiego, Pudlarza, Rapalskiego, Rosenblatt, Rzewskiego, Waszkiewicz, Włodarskiego, Wojewódzkiego, i Zyngerowej, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

2. Zaproszenie Miejskiego Uniwersytetu Powszechnego do wzięcia udziału w uroczystości zakończenia roku szkolnego, odbyć się mającej w dniu 5 b. m.

3. Telegram Ministerstwa Spraw Zagranicznych treści następującej:

„Dnia 7-go czerwca r. b. przybędzie z Gdańska do Łodzi celem zwiedzenia tamtejszych fabryk delegacja rumuńska, przebywająca obecnie w Warszawie dla zawarcia konferencyj gospodarczych. Delegacji złożonej z 10 osób towarzyszą minister przemysłu i handlu p. Przanowski z małżonką, tutejszy minister p. Florescu z małżonką, wiceminister Strassburger, naczelnik wydziału M. Z. hr. Dzieduszyński, racca Zbyszewski i kilku przedstawicieli sfer przemysłowych. Proszę o przyjęcie ofiojanie delegacji, ułatwienie zwiedzenia fabryk i przygotowanie posiłku.”

(Patrz postanowienie w tejże sprawie).

4. a) Zapytanie r. Praszkierra (zgodnie z § 14 R. O.) treści następującej:

„Z notatek w prasie dowiaduję się, że drukarnia pod firmą „Praca” otrzymała w swoim czasie większe zamówienia od Magistratu. Następnie z tychże notatek dowiaduję się, że współwłaścicielami firmy są dwaj członkowie R. M. Otóż zwracam się do Magistratu z zapytaniem, czy jestmu wiadomom, że ci dwaj panowie są współwłaścicielami „Pracy” i jeżeli tak, jakie poczynił kroki celem udzielenia tym panom zasłużonego urlopu.”

b) Odpowiedź wiceprezydenta Stupnickiego treści następującej:

„W sprawie tej na zapytanie p. r. Praszkierra komunikuję, że drukarnia „Praca” dostarcza druki dla Magistratu, wiem, że taki artykuł był w Dzienniku Robotniczym, że współwłaścicielami drukarni, którzy figurują rejestrze handlowym, są dwaj członkowie R. M. Osobiście ani ja nie wiem, jaka jest struktura prawna drukarni „Praca”, ani Magistrat nie miał wiadomości, kto jest współwłaścicielami drukarni i w tym kierunku nie mogą dać odpowiedzi p. Praszkierru, zwłaszcza, że to załatwia p. prezydent Rzewski, który jest w tej chwili nieobecny, i p. kierownik Kancelarii Zarządu Głównego Dziennikarski. Poza tem tam, gdzie zachodzi kolizja pomiędzy charakterem członka R. M., a dostawcą dla Magistratu, rozpatrzenie tej kwestji raczej należy do R. M., niż do Magistratu.”

5. Komunikat przewodniczącego, że na posiedzeniu Rady w dniu dzisiejszym nie usprawili swej nieobecności następujący członkowie Rady Miejskiej: Berman, Braude, Danielewicz, Gulewski, Janeczek, Kaffanke, Kenigsberg, Kropf, Langleben, Marciniak, Minberg, Orzechowski, Pokorski, Płuciennik, Węgierski, Wilczyński i Zylberbogen.

Uchwalono:

I. W sprawie członków Rady Miejskiej nie usprawiliwiających swej nieobecności na posiedzeniach Rady:

Podawać właściwe nazwiska każdorazowo do wiadomości publicznej.

II. W sprawie przyjęcia delegacji rumuńskiej

(w związku z właściwym telegramem Ministerstwa Spraw Zagranicznych):

Upoważnić do godnego przyjęcia delegacji na koszt miasta.

III. W sprawie wprowadzenia zmian do projektu Ordynacji Wyborczej i Statutu Miejskiego przyjętych na zjeździe przedstawicieli miast polskich w Poznaniu:

(głosowanie powtórne zgodnie z § 23 R. O.):

Zatwierdzić w brzmieniu następującem p. 4 właściwej rezolucji, powziętej na posiedzeniu w dniu 31 maja r. b.:

„4. Kadencja Rad Miejskich trwa 5 lat.”

IV. W sprawie Przepisów Tymczasowych. dotyczących udzielania bezpłatnej pomocy lekarskiej pracownikom Zarządu Miejskiego:

A, 1. Zatwierdzić w drugim czytaniu: §§ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 zgodnie z projektem;

§ 9 w brzmieniu następującem:

„§ 9. Z wszelkich świadczeń zawartych w przepisach niniejszych tylko wówczas korzystać mogą osoby do tego uprawnione, o ile w chwili zachorowania głowa rodziny znajduje się w drodze;”

zmienić numerację § 9 na 10.

2. Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu № 498 z dnia 7 maja 1921 r., zatwierdza w trzecim czytaniu.

Przepisy tymczasowe, dotyczące udzielenia bezpłatnej pomocy lekarskiej pracownikom Zarządu Miejskiego oraz najbliższym członkom ich rodzin.

Do czasu uruchomienia w m. Łodzi Państwowej Kasy Chorych ustanawia się następujące przepisy tymczasowe, dotyczące udzielania bezpłatnej pomocy lekarskiej pracownikom Zarządu Miejskiego oraz najbliższym członkom ich rodzin.

§ 1.

Do korzystania z bezpłatnej pomocy lekarskiej i szpitalnej na niżej wyszczególnionych

zasadach uprawnieni są: 1. pracownicy Zarządu Miejskiego wszystkich kategorii (etatowi, nieetatowi, dzienni i robotnicy) jako też nauczyciele miejskich szkół powszechnych;

2. najbliżsi niezarobkujący członkowie ich rodzin, a mianowicie: a) żona ew. mąż i dzieci, o ile te osoby znajdują się na całkowitem utrzymaniu pracownika i tworzą wspólnie z nim jedno ognisko domowe; b) rodzic, jeżeli znajdują się na całkowitem utrzymaniu pracownika.

Udzielania bezpłatnej pomocy lekarskiej rodzeństwu pracownika zależy każdorazowo od decyzji Prezydium Magistratu, po uprzednim zbadaniu przez Wydział Opieki Społecznej stanu materialnego.

§ 2.

Wszyscy pracownicy Zarządu Miejskiego oraz najbliżsi członkowie ich rodzin, wymienieni w § 1 otrzymać mogą bezpłatną pomoc lekarską (t. zw. porady) w ambulatoriach miejskich lub prywatnych, w gabinetach prywatnych specjalnie w tym celu zaangażowanych lekarzy, ewent. w innych miejscach, wskazanych przez Wydział Zdrowotności Publicznej.

Celem utrzymania pomocy lekarskiej należy w wyżej wskazanych miejscach przedstawić specjalne kartki, wydawane przez Wydział Zdrowotności Publicznej; na zasadzie odpowiednich zaświadczeń kierowników biur poszczególnych wydziałów, względnie ich zastępców.

Przyznawanie pracownikom Zarządu Miejskiego i najbliższym członkom ich rodzin wymienionym w § 1 bezpłatnej pomocy lekarskiej w rodzaju: naświetlań lampą kwarcową, kąpeli elektrycznych, prześwietlań promieniami Roentgena, zastrzyków wszelkiego rodzaju i t. p. zależy każdorazowo od decyzji Prezydium Magistratu.

§ 3.

W razie poważniejszej choroby wszyscy pracownicy miejscy oraz najbliżsi członkowie ich rodzin, wymienieni w § 1, otrzymywać mogą bezpłatną pomoc lekarską w domu.

W tym celu Wydział Zdrowotności Publicznej na zasadzie zaświadczenia kierownika biura odpowiedniego wydziału, względnie jego zastępcy, posyła do mieszkania pracownika jednego ze specjalnie w tym celu zaangażowanych lekarzy-specjalistów.

§ 4.

W razie potrzeby leczenia szpitalnego każdy pracownik miejski, lub członek jego naj-

bliższej, rodziny, wymieniony w § 1, może być umieszczony na koszt miasta w jednym ze szpitali miejskich w klasie III-iej na zasadzie przedstawionego Wydziałowi Zdrowotności Publicznej świadectwa lekarskiego, oraz zawia-domienia kierownika biura odpowiedniego wydziału, względnie jego zastępcy.

O ile pracownik miejski, lub członek jego najbliższej rodziny, wymieniony w § 1, pragnie być umieszczony w szpitalu w klasie II-iej winien pokryć różnicę kosztów leczenia i utrzymania z własnych funduszy.

§ 5.

Wszystkim pracownikom Zarządu Miejskiego, ewent. członkom ich najbliższej rodziny wymienionym w § 1, wydawane będą bezpłatnie lekarstwa, zawarte w spisie *pharmac. economica*, w miejskiej aptece szpitalnej przy Wydziale Zdrowotności Publicznej, na zasadzie odpowiednich recept. wydawanych lekarzy, udzielających porad, ewent. odwiedzających chorych w ich mieszkaniach.

Kosztów leczenia w klinikach prywatnych, lub własnych mieszkaniach, kosztów, poniesionych na kupno lekarstw, kosztów leczenia zębów oraz kosztów, związanych z innymi zabiegami lekarskimi, poniesionych przez pracowników miejskich, ewent. członków ich najbliższej rodziny, wymienionych w § 1, bez uprzedniego porozumienia się z Wydziałem Zdrowotności Publicznej — Magistrat zwracać nie będzie.

§ 6.

W razie choroby pracownika miejskiego Magistrat wypłaca mu: w ciągu pierwszych trzech miesięcy całkowitą pensję, ewent. zarobek, przy czem, o ile nie potwierdzona wiarogodnym świadectwem lekarskim choroba trwa 3 dni, ewent. krócej, wynagrodzenia za ten czas nie wypłaca się.

Wypłacanie pensji ewent. zarobku za dalszy ciąg choroby zależy każdorazowo od decyzji Prezydium Magistratu. O ile choroba przeciąga się dłużej, niż trzy miesiące, pracownik otrzymuje bezpłatny, lub na zasadzie uchwały Prezydium Magistratu, płatny urlop do czasu wyzdrowienia. O ile jednak po upływie 6 miesięcy od czasu zachorowania nie wraca do zajęcia, przestaje być pracownikiem Zarządu Miejskiego.

Pracownicy miejskie w razie połogu otrzymują 6-ciotygodniowy urlop płatny. Kosztów leczenia położnic w odnośnych przytułkach lub w domu Magistrat zasadniczo nie zwraca.

Wyplacać pensję ewent. zarobek za czas choroby winno pracownikom etatowym Biuro Centralne Zarządu Głównego, wszystkim i tym zaś ten wydział, w którym dany pracownik ostatecznie był zatrudniony.

§ 7.

W razie śmierci pracownika Zarządu Miejskiego Magistrat wypłaca rodzinie jego, pozostającej na całkowitem utrzymaniu zmarłego całkowitą pensję za ten miesiąc, w którym pracownik zmarł, jednomiesięczną pensję tegoż, tytułem jednorazowej zapomogi, oraz mk. 3.000.— na częściowe pokrycie kosztów pogrzebu.

W razie śmierci członka najbliższej rodziny pracownika, wymienionego w § 1, Magistrat wypłaca mu, tytułem jednorazowej bezzwrotnej zapomogi na częściowe pokrycie kosztów pogrzebu, mk. 3.000.— na osobę dorosłą, oraz mk. 2.000.— na dziecko do lat 15-tu włącznie.

Wypłacanie pracownikom Zarządu Miejskiego, ewent. członkom najbliższej ich rodziny, wymienionym w § 1, większych jednorazowych bezzwrotnych zapomóg, zależy każdorazowo od decyzji Magistratu.

§ 8.

Wszelkie nadużycia ze strony pracowników miejskich, związane z udzielaniem bezpłatnej pomocy lekarskiej na wyżej wyszczególnionych zasadach, pociągają za sobą natychmiastowe zwolnienie z zajmowanego stanowiska bez uprzedniego wypowiedzenia pracy.

§ 9.

Z wszelkich świadczeń zawartych w przepisach niniejszych tylko wówczas korzystać mogą osoby do tego uprawnione, o ile w chwili zachorowania głowa rodziny znajduje się na urzędzie.

§ 10.

Przepisy niniejsze wchodzi w życie po zatwierdzeniu ich przez Radą Miejską. Z chwilą tą tracą moc prawną wszelkie obowiązujące dotąd uchwały i rozporządzenia Magistratu, dotyczące udzielania pomocy lekarskiej pracownikom miejskim.

Opracowanie przepisów uzupełniających i wykonawczych poleca się Wydziałowi Zdrowotności Publicznej.

B. Po nadesłaniu przez Magistrat właściwych danych cyfrowych, takowe skierować do Komisji Skar-

kowej celem ustalenia wysokości kwoty potrzebnej dla całkowitego zrealizowania pomocy w myśl przepisów powyższych.

V. W sprawie wyasygnowania Komisarzowi Rządu na m. Łódź pewnej kwoty z funduszków miejskich na uporządkowanie list poborowych:

Rada Miejska przychylając się do wniosku Magistratu № 426 z dn. 19 kwietnia 1921 r., postanawia:

1. powierzyć Komisarzowi Rządu na m. Łódź uporządkowanie list poborowych, w myśl art. 41 Tymczasowej Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej, kosztem mk. 250.000.—;

2. zezwolić na asygnowanie powyższej sumy z poz. 1 tyt. XI, dz. I wydatków budżetu Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1920/21, upoważniając jednocześnie Magistrat wobec niewyczerpania kredytu, do podwyższenia jej z mk. 665.000.— do mk. 715.000.—;

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

Przewodnictwo obejmuje r. Remiszewski.

VI. W sprawie taksy dla doróżkarzy m. Łodzi:

A. Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 412. z dnia 15 kwietnia 1921 r., postanawia:

podwyższyć z dniem 1 kwietnia 1921 r. taksę dla doróżkarzy w następujący sposób:

I. dla dorożek jednokonných:

za kurs w mieście z wyłączeniem kresów w dzień mk. 80.— w nocy mk. 100.—,

za kurs z centrum miasta na kresy w dzień mk. 120.— w nocy mk. 160.—,

za kurs z centrum miasta do dalej położonych kresów w dzień mk. 200.— w nocy mk.— 240.—,

za kurs do stacji Łódź—Warszawska w dzień mk. 100.— w nocy 120.—.

za kurs do stacji Łódź—Warszawska z kresów w dzień mk. 120.— w nocy mk. 160.—,

za kurs do stacji Łódź—Kaliska ze wszystkich ulic z wyjątkiem zachodniej części miasta w dzień mk. 200.— w nocy mk. — 250.—,

za kurs z jednej stacji na drugą w dzień mk. 250.— w nocy mk. 300.—,

za kurs ze stacji Łódź — Warszawska do miasta w dzień mk. 100.— w nocy mk. 120.—,

za kurs ze stacji Łódź—Warszawska na kresy w dzień mk. 120.— w nocy mk. 160.—,

za kurs ze stacji Łódź—Kaliska do miasta w dzień mk. 200.— w nocy 250.—,

za kurs ze stacji Łódź — Kaliska na kresy w dzień mk. 300.— w nocy mk. — 350.—,

bagaż do 25 kg, bezpłatnie, ponad 25 kg. w dzień r. k. 20.—

wynajem dorożek na godzinę: I-sza godzina — mk. 200.—, II-ga godz. mk. 175.—, i następne — mk. 150.—

II. dla dorożek parokonných:

taksa o 25% wyższa.

Uwagi: 1. Nocna poraliczy się od godz. 10-ej wieczorem do godz. 6-ej rano.

2. Za jazdę poza obrębem miasta, na pogrzeby, wesela i chrzciny — płaća zależy od umowy.

3. Należność za jazdę do wszystkich miejsc publicznych uiszcza się zgóry.

4. Zabrania się przyjmować do dorożek więcej, niż 3 osoby, licząc 2-je dzieci do lat 12-tu za jedną osobę dorosłą.

B. Zwrócić się do czynników miarodajnych w przedmiocie zobowiązania dorożkarzy do wywieszania taksy na miejscu widocznem zgodnie z § 6 właściwych przepisów wydanych w dniu 1 stycznia 1919 r. przez Prezydium Policji Państwowej w Łodzi.

C. Wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VII. W sprawie likwidacji Komitetu Rozdziału Chleba i Mąki i Wydziału Zaprowiantowania Miasta:

A. Wobec niedostarczania przez Rząd dostatecznych ilości mąki kontyngentowej i zboża, wskutek czego miasto, utrzymując aparat administracyjny Komitetu Rozdziału Chleba i Mąki, ponosi ogromne straty, na pokrycie których Ministerstwo Skarbu środków finansowych przyznać nie chce,— Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 444 z dnia 22 kwietnia 1921 r., postanawia:

1. przystąpić do likwidacji Komitetu;

2. w związku z powyższem, wy-mówić wszystkim pracownikom pracę na zasadach ogólnie przyjętych;

3. utworzyć Komisję Likwidacyjną, w skład której weszliby: członek Magistratu, 4 członkowie Rady Miejskiej, n czelnik Wydziału Finansowo—Rachunkowego, oraz dyrektor kierownik biura i główny buchalter Komitetu;

4. przekazać niektóre czynności, jak naprz.: zaopatrywanie ludności w mąkę, chleb i cukier,— Wydziałowi Zaprowiantowania Miasta;

5. delegować do Komisji Likwidacyjnej z ramienia Rady Miejskiej rr.: M. Helmana, F. Lubońskiego, L. J. Mincberga i L. Szymańskiego (przez aklamację);

6. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

B. Następujący wniosek r. Wajsa: Rada Miejska wzywa Magistrat do zwrócenia się do Rządu w przedmiocie dostarczania miastu należnych ilości mąki kontyngentowej oraz pokrycia dotychczasowych zaległości.

C. Następujący wniosek frakcji „Bund“

Rada Miejska postanawia:

1 utworzyć Komisję Apropowizacyjną celem opracowania projektu planowej w tej dziedzinie gospodarki. Samorządu Miejskiego; w skład Komisji wchodzi: 2-ch członków Ma-

gistratu, 3-ch radnych, po jednym przedstawicielu z centrali związków zawodowych i po 2-ch przedstawicielu związków kooperatyw;

2. delegować do rzeczzonej Komisji z ramienia Rady Miejskiej rr.: N. Baumgartena, G. Praszkierra i W. Wilczyńskiego (przez aklamację);

3. wezwać Magistrat do natychmiastowego zwołania rzeczzonej Komisji i przedstawienia w tej mierze Radzie Miejskiej konkretnych wniosków w terminie dwutygodniowym.

D. Następujący wniosek r. Jaranowskiego:

Rada Miejska postanawia odroczyć rozpatrzenie sprawy likwidacji Wydziału Zaprowiantowania Miasta w myśl wniosku Magistratu № 526 z dnia 13 maja 1921 r. do czasu przedstawienia bilansu i szczegółowego sprawozdania z działalności wzmiankowanego wydziału, zobowiązując jednocześnie Magistrat do nadesłania właściwych danych w terminie najdalej dwumiesięcznym.

VIII. W sprawie przejścia od Łódzkiego Chrześc. Tow. Dobroczynności administracji przytulku noclegowego przy ul. Cmentarnej № 10a:

Rada Miejska w związku z wnioskiem Magistratu № 480 z dnia 29 kwietnia 1921 r., postanawia:

1. przejąć z dniem 1 kwietnia 1921 r. od Łódz. Chrześc. Tow. Dobroczynności administrację przytulku noclegowego przy ul. Cmentarnej № 10a z warunkiem, iż budynek wraz ze znajdującym się tam inwentarzem będą oddane na czas dzierżawy Magistratowi do dyspozycji;

2. zatwierdzić projekt budżetu tej instytucji, przewidujący w wydatkach kwotę mk. 170.000.—;

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

IX. W sprawie podwyższenia opłat pobieranych przez Urząd Rozjemczy do spraw najmu:

W związku z Ustawą z dnia 17 marca 1921 r., zmieniającą przepisy tymczasowe o kosztach sądowych (Dziennik Ustaw № 32 z dnia 12 kwietnia 1921 r.), Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu № 503 z dnia 10 maja 1921 r., postanawia:

1. polecić temuż Urzędowi pobieranie od dnia 17 maja 1921 r. gotowizną — przewidzianych w art. 19 Ustawy o ochronie lokatorów z dnia 18 grudnia 1920 r. — opłat na rzecz miasta za czynności sądowe w normach następujących:

a) od spraw, dotyczących lokali drobnych, których cena najmu nie przenosi mk. 2.000.— rocznie, — za wpis — 3% od wszelkich podań mk. 10.—, od każdego doręczonego wezwania mk. 5.—, i za odpisy wszelkiego rodzaju dokumentów po mk. 10.—;

b. od spraw, dotyczących lokali większych, których cena najmu jest wyższa, niż mk. 3.900.—, rocznie, — za wpis 3%, od wszelkich podań mk. 10.—, od każdego doręczonego wezwania mk. 20.— i za wszelkiego rodzaju odpisy dokumentów po mk. 40.—;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

X. W sprawie subsydjum dla Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego:

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu № 540 z dnia 17 maja 1921 r. postanawia:

1. przyznać Polskiemu Towarzystwu Krajoznawczemu w Warszawie jednorazowe subsydjum z funduszu miejskich na odbudowę w Zakopanem Domu Wycieczkowego dla ino-dzieży szkolnej;

2. wnieść na ten cel do Zamierzeń Skarbowych Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1921-szy kwotę ogólną mk. 150000.

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VI. W sprawie udzielenia Okręgowej Ekspozyturze Sekcji Opieki Ministerstwa Spraw Wojskowych w Łodzi koncesji na wyłączne prawo prowadzenia w m. Łodzi przedsiębiorstwa czyszczenia obuwia na ulicach miastach.

Rada Miejska w związku z wnioskiem Magistratu — 378 z dnia 25 marca 1921 r. postanawia:

A. Udzielić Okr. Eksp. Sekcji Opieki M. S. W. w Łodzi koncesji na prawo prowadzenia w m. Łodzi przedsiębiorstwa czyszczenia obuwia na ulicach miasta na niżej wyszczególnionych warunkach:

1. Celem dania możności zatrudnienia inwalidów wojskowych) udziela się Okręgowej Ekspozyturze Sekcji Opieki Min. Spr. W. w Łodzi koncesji na wyłączne prawo prowadzenia w Łodzi w ciągu roku, licząc od dnia wydania koncesji, przedsiębiorstwa o czyszczenia obuwia na ulicach miasta.

2. Na zajęcie poszczególnego posterunku czyszczenia obuwia należy uzyskać zgodę Komendy Policji, a przy stacjach kolejowych — odpowiedniej władzy kolejowej.

3. Okręgowa Ekspoz. Sekcji Opieki M. S. W. wyda inwalidom, których chce zatrudnić, zaświadczenie, że na zasadzie koncesji, udzielonej przez Magistrat m. Łodzi, taki a taki inwalida jest uprawniony do zajęcia posterunku czyszczenia obuwia. Zgoda Komendy Policji lub właściwej władzy kolejowej na zajęcie posterunku winna być zaznaczona na zaświadczeniu.

4. Właściciel zaświadczenia winien jest stale mieć przy sobie dla legitymowania się w razie kontroli ze strony powołanych organów miejskich lub policyjnych

5. Zatrudnieni na posterunkach inwalidzi obowiązani są do przestrzegania czystości w odzieniu, do trzymania narzędzi w odpowiedniej skrzynce i nie rozkładania ich na chodniku. Nie wolno im uprawiać handlu jakimikolwiek artykułami.

Okr. Ekspoz. Sekcji Op. Min. S. W. obowiązana jest do ogłaszania taksy za czyszczenie.

6. O ile właściciel obuwia nie zastosuje się do wymaganych powyżej przepisów, to na żądanie władz miejskich, policyjnych lub kolejowych Okr. Ekspoz. Sekcji Op. M. S. W. win-

na mu cofnąć prawo zajmowania posterunku i odebrać zaświadczenie.

7. Od każdego zajętego posterunku Sekcja Opieki pobierze od zatrudnionego inwalidy wpłaci do Kasy Miejskiej po mk. 50.-- tytułem opłaty koncesyjnej.

Uwaga Treść punktów 4, 5, 6 i 7 winna być zaznaczona na zaświadczeniu, wymienionem w punkcie 3-cim.

8. Prawa, wynikające z niniejszej koncesji, nie mogą być odstąpione komukolwiek innemu bez zgody Magistratu.

9. W razie niezastosowania się do warunków koncesji, koncesja może być cofnięta.

10. W razie niewyżyskania niniejszej koncesji w ciągu pierwszych 3-ich miesięcy od daty wydania koncesji, koncesja przestaje obowiązywać i Magistrat może jest udzielić jej komu innemu.

B. Upoważnić Magistrat do ewentualnego zwolnienia od opłaty koncesyjnej Okręgowej ekspozytury Sekcji Opieki Min. Spraw Wojskowych.

C. Wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

XII. W sprawie opłat za szyldy i reklamy umieszczane na frontach domowych lub dachach:

A. Rozesłanie przepisów uznać za pierwszą czytanie.

B. Zatwierdzić w drugim czytaniu 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 zgodnie z projektem;

punkt 10 w brzmieniu następującem:

„Napisy na wszystkich szyldach powinny posiadać tekst polski, przy czem napisy w innych językach obok polskiego są dopuszczalne; wszelkie napisy winny być ortograficzne, w przeciwnym razie ulegają usunięciu”;

11, 12 i 13 zgodnie z projektem; skreślić punkt 4 oraz w związku z tem zmienić numerację pozostałych.

C. Rada Miejska w związku z wnioskiem Magistratu № 376 z dnia 25 marca 1921 r. zatwierdza w trzecim czytaniu.

Przepisy normujące pobór opłat na rzecz Kasy Miejskiej za szyldy i reklamy umieszczane na frontach domów lub na dachach:

1. Szyldy do 0, 15 m. kw. powierzchni są wolne od opłaty, o ile firma wywiesza jeden taki szyld. O ile firma wywiesza więcej takich szyldów, wtedy wszystkie one podlegają opłacie.

2. Pojedyncze szyldy, których powierzchnia jest większa, niż 0, 15 m. kw., podlegają opłacie po 10 marek za każde 0, 10 m. kw. w stosunku rocznym. Część roku liczy się za cały rok.

3. Wielkość szyldu oblicza się wraz z ramą.

4. Napisy malowane na murach podlegają tej samej opłacie, co szyldy wywieszane.

W braku ramy oblicza się długość według najdłuższego wiersza i wysokość napisu od górnego brzegu do dolnego brzegu napisu.

5. Do szyldów zaliczają się także ruchome reklamy z obrazami kinematografów oraz szafki wystawowe.

6. O każdym wywieszonym szyldzie właściciel winien zawiadomić Magistrat z podaniem wymiarów jego nie później, jak w tygodniu po wywieszeniu.

W razie zaniedbania tego, Magistrat może nałożyć karę na właściciela szyldu w wysokości potrójnej opłaty poza zwykłą opłatą.

7. Na gmachach, mających znaczenie historyczno—zabytkowe lub na domach o wybitnej wartości architektonicznej, zabrania się wywieszania wszelkich znaków reklamowych, któreby wykonaniem, treścią lub wymiarami obniżyły znaczenie historyczne lub wartość architektoniczną gmachu.

8. Utwierdzenie szyldów prostopadle do bicia budowli i wiszących nad chodnikami jest w zupełności wzbronione.

9. Napisy na wszystkich szyldach powinny posiadać tekst polski, przyczem napisy w innych językach obok polskiego są dopuszczalne, wszelkie napisy winny być ortograficznie, w przeciwnym razie ulegają usunięciu.

10. W razie zwłoki w uiszczeniu opłaty pobierany będzie 1°/₁₀ kary za każdy miesiąc.

Zaległości kędą egzekwowane z doliczeniem kosztów i kary.

11. Wykroczenie przeciwko niniejszym przepisom podlegają karze z art. 138 kod. karnego.

12. Przepisy niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1922 r.

Z powodu spóźnionej pory przewodniczący o godz. 11 min. 15 wieczór zamyka posiedzenie.

Przewodniczący: (—) L. M. Kern.

A. Remiszewski.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Protokół

31 (III) sesji w 2-im terminie,
zg. z § 31 D. O. S. M.,
posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dn. 7 czerwca 1921 r.

Komplet radnych: 71. Komplet członków Magistratu: 11. Obecnych radnych: 47. Obecnych członków Magistratu: 8.

Posiedzenie otworzył o godz. 7 min. 55 wiecz. zastępca przewodniczącego R. Miejskiej St. Rapalski, w obecności 39 radnych (liczba ta stopniowo powiększa się do 55-ju) zaprosiwszy do stołu prezydjalnego r. r. sekretarzy W. Adamskiego i F. Sadoczyńskiego, później r. A. Koziołkiewiczównę, oraz sekretarza Prezydjum, p. P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Oświadczenie przewodniczącego, że wobec nie dościa do skutku posiedzenia w pierwszym terminie, zwołanego na godz. 6-tą, dzisiejsze posiedzenie Rady w 2-im terminie, zwołane na godz. 7-ą, jest prawomocne bez względu na liczbę obecnych.

2. Zawiadomienia radnych: Bińkowskiej, Danielewicz, Fichny, Gerhardta, Grossa, Hilszera, Jaranowskiego, Jarbluma, Kenigsberga, Kotkowskiego, Koźmińskiego, Klimaszewskiego, Łęckiego, Polaka, Pudlarza, Aszkiewicz, Włodarskiego, Wojewódzkiego, Zyngerowej, usprawiedliwiających nieobecność swą na dzisiejszem posiedzeniu

3) Sprawozdanie r. r. Danielewicz i Rapalskiego w sprawie porządków w Domu dla chorych chronicznych (p. post. w teje spr.).

4) Odezwę Województwa Łódzkiego, Dep. Adm., w sprawie zmiany nazw ulic i placów.

5. Oświadczenie prezydenta w imieniu Magistratu o wycofaniu sprawy: wyboru jednego członka Rady Miejskiej do delegacji Zapro. Miasta, na miejsce w.-prez. Wojewódzkiego, nadstanej Radzie Miejskiej przy odezwie № 2313/21 — I z dn. 23 maja 1921 r.

6. Oświadczenie przewodniczącego, że na dzisiejszem posiedzeniu R. M. nie usprawiedli-

wili swej nieobecności następujący członkowie: Braude, Kaffanke, Kropf, Nowosielski, Przybylski, Zylberbogen.

7. Odezwę Województwa Łódzkiego, Dep. Sam., w sprawie zatwierdzenia przez Ministerstwo Spr. Wewn. uchwały R. M. z dn. 6 października 1920 r. o poborze podatku mieszkaniowego na rzecz m. Łodzi (patrz post. w tejże sprawie).

WYBRANO (przez aklamację)

1. Do Komisji Skarbowej (na czas nieobecności r. B. Kotkowskiego) — r. St. Macińska.

2) Do Delegacji Opieki Społecznej — r. St. Wnukowski.

3: Do Komisji Wojewódzkiej walki z alkoholizmem: na członka — w prez. R. Stupnickiego, na zastępcę — r. L. Kerna.

Uchwalono:

I. W sprawie poboru podatku mieszkaniowego:

Przyjąć do wiadomości następujący wniosek Magistratu № 611 z dn. 27 maja 1921 r.:

„Przyjąć do wiadomości zastrzeżenie Ministerstwa Skarbu, wyrażone w nadesłanej przy piśmie Departamentu Samorządowego Województwa Łódzkiego № L. S. M. 39-6/II z dnia 11 kwietnia 1921 r. odezwie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych № S. F. 2217/4 z dnia 31 marca 1921 roku — przychylić się do wniosku Oddziału Podatkowego № 919/21 IV-a z dnia 27 maja 1921 r. i zdecydować podatek mieszkaniowy na rzecz miasta pobrać zarówno za rok 1921 jak i za rok 1920.

Uchwałę niniejszą przesłać Radzie Miejskiej z prośbą o przyjęcie do zatwierdzającej wiadomości.“

II. W sprawie sprawozdania z działalności Związku Miast Polskich za okres ubiegły.—

Przyjąć do wiadomości sprawozdania zgłoszone przez r. L. Kerna, członka Zarządu Związku.

III. W sprawie zaciągnięcia od Rządu pożyczki w kwocie mk. 30.600.000.— tytułem zaliczki na

pokrycie przewidywanego niedoboru budżetowego w r/adm. 1921-ym — (I-e uchwalenie)—

Rada Miejska m. Łodzi uchwała przyjąć od Państwa Polskiego pożyczkę krótkoterminową w wysokości mk. 30.600.000— (wyraźnie: trzydzieści milionów sześćset tysięcy marek), przyznaną reskryptem Ministerstwa Skarbu z dn. 18 kwietnia r. b. L. 6487/ D. B. (972) W. P. tytułem zaliczki na pokrycie przewidywanego niedoboru budżetowego w r/adm. 1921-ym, na warunkach ustalonych w reskrypcie Min. Spr. Wewn. L. S. M. 285 z dnia 29 kwietnia 1921 r.

Rada Miejska zobowiązuje się spłacić pożyczkę i gwarantuje spłacenie jej według powyższych warunków całym swoim tak nieruchomościowym jak i ruchomym majątkiem, oraz wszystkimi dochodami komunalnymi.

Spląty i zwrot pożyczki winny być wniesione do Miejskiej Kasy Skarbowej w złotych (walucie Państwa Polskiego) według kursu urzędowego.

Do wystawienia odnośnego skryptu dłużnego i pokwitowania z odbioru upoważnia się Magistrat, w dwóch czego własnoręczne podpisy.

(W głosowaniu brało udział 55 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednomyślnie.)

IV. W sprawie zaciągnięcia od Rządu pożyczki krótkoterminowej w kwocie mk. 12.750.000.— (5.000.000.— — 7.750.000.—) na pokrycie wydatków, związanych z 50%-ym podwyższeniem poborów pracowników miejskich w okresie od dn. 15 stycznia do 31 marca 1921 r., — (I-e uchwalenie)—

Rada Miejska m. Łodzi uchwała przyjąć od Państwa Polskiego pożyczkę krótkoterminową w wysokości mk. 12.750.000.— (wyraźnie: dwaście milionów siedemsetpięćdziesiąt tysięcy marek), przyznaną reskryptami Ministerstwa Spr. Wewn. № S. F. 2678/2 dn. 26 lutego 1921

r. i № S. F. 2678/3 z dn. 18 maja 1921 r. na pokrycie wydatków, związanych z 50%^o-ym podwyższeniem poborów pracowników miejskich w okresie od dn. 15 stycznia do 31 marca 1921 r. na warunkach ustalonych w odezwie Min. Skarbu Dep. Budż. № L. 2488/21 z dn. 10 lutego r. b. (pismo Izby Skarbowej Łódzkiej do Magistratu z dn. 25 kwietnia 1921 r. № ^{L. 18723/21}_{I. 5170}) (oraz reskryptu Min. Spr. wewn. z dn. 18 maja r. b. № S. F. 2678/3 (pismo Województwa Łódzkiego, Dep. Sam., ^{L. SM. 401/II}₍₄₎ z dn. 23 maja 1921 r.)

Rada Miejska zobowiązuje się wpłacić pożyczkę i gwarantuje spłacenie jej według powyższych warunków całym swoim tak nieruchomym jak i ruchomym majątkiem, oraz wszystkimi dochodami komunalnymi.

Spląty i zwrot pożyczki winny być wnoszone do Miejskiej Kasy Skarbowej w złotych (walucie Państwa Polskiego) według kursu urzędowego.

Do wystawienia odnośnego skrypty dłużnego i pokwitowania z odbioru upoważnia się Magistrat, w dowód czego własnoręczne podpisy.

(W głosowaniu brało udział 55 członków Rady Miejskiej, z których jeden oświadczył się przeciwko uchwaleniu).

V. W sprawie zaciągnięcia od Rządu pożyczki krótkoterminowej w kwocie mk. 8.650.000.— na uzupełniające pokrycie niedoboru budżetowego Zarządu Miejskiego w okresie od dnia 1. kwietnia do 31. maja 1921 roku— (I-e uchwalenie)—

Rada Miejska m. Łodzi uchwała przyjąć od Państwa Polskiego pożyczkę krótkoterminową w wysokości mk. 8.650.000.— (wyraźnie: ośm milionów sześćsetpięćdziesiąt tysięcy marek), przyznana reskryptem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 8. M. 399 z dnia 13 maja 1921 r. na uzupełniające pokrycie budżetowego

niedoboru Zarządu Miejskiego w okresie od dnia 1. kwietnia do 31 maja 1921 r., na warunkach ustalonych w odezwie Departamentu Samorządowego Województwa Łódzkiego L. S. M. 889/17 II z dnia 24 maja 1921 r.

Rada Miejska zobowiązuje się spłacić pożyczkę i gwarantuje spłacenie jej według powyższych warunków całym swoim tak nieruchomym jak i ruchomym majątkiem, oraz wszystkimi dochodami komunalnymi.

Spląty i zwrot pożyczki winny być wnoszone do Miejskiej kasy skarbowej w złotych (walucie Państwa Polskiego) według kursu urzędowego.

Do wystawienia odnośnego skrypty dłużnego i pokwitowania z odbioru upoważnia się Magistrat, w dowód czego własnoręczne podpisy.

(W głosowaniu brało udział 55 członków Rady Miejskiej, z których jeden oświadczył się przeciwko uchwaleniu.)

VI. W sprawie wypłacenia Zarządowi Związku Miast Polskich składki członkowskiej za rok 1921-

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 502 z dnia 10 maja r. b., postanawia:

1. wypłacić Zarządowi Związku Miast Polskich w Warszawie pozostałą należność w kwocie mk. 384.800.—, tytułem składki członkowskiej za r. 1921-y,

2. wezwać Magistrat do wyasygnowania wzmiankowanej kwoty z właściwej pozycji budżetowej Zarządu Miejskiego na rok administracyjny 1921-y.

VII. W sprawie porządków w domu dla chorych chronicznych—

1. wezwać Kuratorjum Domu dla chorych chronicznych w osobach członków Rady Miejskiej: Ch. I. Bermana, A. Gerhardta i A. Łęckiego, do roztoczenia istotnej opieki nad instytucją powierzoną ich pieczy, przesyłając im jednocześnie do wiadomości odpis właściwego spra-

wozdania rr. Danielewicza i Rapalskiego,

2. następujący wniosek r. Macińskiej:

Wezwać Magistrat względnie K-sję Kulturalno-Oświatową do zajęcia się zorganizowaniem bibliotek ruchomych, celem umożliwienia tą drogą dostarczenia chorym stawy duchowej.

3. następujące dezyderaty r. Drabarka:

Wezwać Magistrat do

a) oddania na użytek chorych ogrodu przy Domu dla chorych chronicznych,

b) przeprowadzenia gruntownej dezynfekcji lokalu oraz reperacji dachu, celem zabezpieczenia poszczególnych ubikacji od zaciekania,

c) pociągnięcia do odpowiedzialności winnych stosunków, panujących w Hospicjum.

VIII. W sprawie prowadzenia Teatru Miejskiego w sezonie przyszłym—

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu, postanawia:

1. upoważnić Magistrat wraz z Komisją Teatralną do wszczęcia w tej mierze pertraktacji oraz zawarcia kontraktu z wybranym kandydatem lub spółką teatralną,

2. sprawę ustalenia wysokości ewentualnego subsydjum oraz zatwierdzenia kontraktu przekazać komisji specjalnej dla ostatecznego zatwierdzenia (zg. z art. 22 D. o S. M.),

3. powołać do rzeczonyj Komisji członków Rady Miejskiej: L. Arndta, W. Badziana, L. Kerna R. Stupnickiego i L. Wajsa,

4. wezwać Magistrat do podania Radzie Miejskiej do wiadomości kontraktu ratychmiast po zawarciu go.

Ze względu na spóźnioną porę przewodniczący o godz. 11 m. 50 wiecz. zamyka posiedzenie.

Przewodniczący: (—) S. Rapalski.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Sprawozdanie Miejskiej pracowni psychologicznej.

Miejska pracownia psychologiczna przy Wydziale Szkolnictwa czynna jest od września 1919 r. W pierwszym roku szkolnym t. j. do połowy czerwca 1920 r. zajmowano się wyłącznie zagadnieniem praktycznym. Zadanie to polegało na wydzieleniu ze szkół powszechnych miejskich dzieci umysłowo niedorozwiniętych i przekazaniu ich szkole pomocniczej, utworzonej w październiku 1919 r. Badanie prowadzono na podstawie skali metrycznej Bineta—Simona, służącej do określenia normalności, wzgl. umysłowego niedorozwoju dzieci w stosunku do ich wieku. Przez rok szkolny zbadano 200 dzieci. Z tych część po przeprowadzeniu konferencji z nauczycielami zbadanych dzieci pozostawiono w szkole normalnej, część zakwalifikowano do szkoły pomocniczej, do której jednak uczęszczają tymczasem niewszystkie zakwalifikowane dzieci: z powodu braku miejsca i zbyt małej ilości sił nauczycielskich. Szczegółowe sprawozdanie z badań za ubiegły rok szkolny będzie w najbliższym czasie wydrukowane w „Szkole Powszechnej“.

Wyniki tych badań potwierdzają użyteczność metody Bineta-Simona dla oceny niedorozwoju umysłowego dzieci, wskazują jednak obok słuszności samej zasady pewne braki w układzie skali metrycznej. Braki te są dwójakiego rodzaju: jakościowe, wynikające z nieodpowiedniego rozmieszczenia i nieodpowiedniego doboru niektórych zadań (testów) ilościowe, które powstają stąd że skala metryczna przeznaczona jest tylko dla dzieci do lat 12 tu, gdy tymczasem koniecznym okazuje się doprowadzenie jej do lat 15-tu.

Ze stwierdzenia tych braków wynika bezpośrednio dla pracowni psychologicznej nowe zasadnicze zadanie, a mianowicie: 1) zastąpienie nieodpowiednich testów innymi, bardziej odpowiadającymi celowi; 2)

ułożenie serji nowych testów na lata 13, 14 i 15. Z temi zadaniami łączy się jeszcze jedno, które przy nowym układzie testów równoległych, mogących w razie potrzeby zastąpić dotychczasowe w celu uniknięcia wpływu znajomości testów na odpowiedzi dzieci.

Tak więc obok zachowania poprzedniego praktycznego zadania t. j. wydzielanie na podstawie badania dzieci umysłowo niedorozwiniętych ze szkół powszechnych normalnych pracownia psychologiczna przystąpiła w bieżącym roku szkolnym do zagadnień teoretycznych, określonych, powyżej.

Rozwiązanie tych zagadnień jest konieczne i pilne, gdyż jedynie przez ulepszenie doboru testów i ścisłe skaligrowanie ich dla dzieci normalnych danej grupy społecznej do lat 15-tu, zyskamy pewną podstawę dla dokładnej oceny wahań w rozwoju umysłowości badanych dzieci. Jestto jednak praca zakreślona szeroką miarą, wymagająca dłuższego czasu, wielkiej obfitości zebranego materiału, a co z tym idzie i znaczniejszej liczby wdrożonych do badań pracowników, o ile nie ma się dokonać w nieokreślonym co do swej odległości czasie.

Badania w określonych powyżej kierunkach zostały rozpoczęte już w czasie wakacji na półkolonjach letnich. Badania te prowadzono indywidualnie (każde dziecko badano oddzielnie i ustne odpowiedzi dziecka zapisywano). Na półkolonjach letnich zbadano 80 dzieci w wieku od 7—15 lat.

W październiku przystąpiono do badań masowych w szkołach i dzieci odpowiadały piśmiennie na stawiane im pytania. Zbadano (w III oddz.— 343 dzieci; w IV—212; w V 118; w VI— 76 i w VII — 35) razem 784 dzieci.

W tymże czasie i później badano indywidualnie młodsze dzieci i zbadano 83 dzieci w wieku od 7-9 lat (I i II oddz.

Ogółem więc zbadano dzieci: indywidualnie 163 i masowo 784. Licz-

ba pytań, stawianych dzieciom wynosiła 129. Każdemu dziecku stawiano od 15— do 49 pytań.

Wyniki tych badań są pod względem liczbowym zestawione ale wymagają teoretycznego opracowania tak co do liczbowych danych, jak i pod względem jakościowym, na co w danej chwili brak czasu. Naogół jednak można powiedzieć, że badania te nie mają charakteru rozstrzygającego, lecz mogą służyć tylko jako badania wstępne, próbne, które pozwolą na rozejrzenie się w złożoności badanych zjawisk, na dokładniejsze odgraniczenie zagadnień i na ścisłe wyznaczenie ich pod względem metodycznym. Właściwa praca leży jeszcze przed nami.

Co do praktycznego zadania badania dzieci umysłowo niedorozwiniętych, to na początku roku wobec powyższej pracy teoretycznej, dzieci takie były badane sporadycznie, o ile zostały skierowane do pracowni psychologicznej przez Komisję Powszechnego Nauczania.

W listopadzie pracownia psych. rozesłała do wszystkich szkół powszechnych kwestjonariusze, w których kierownicy szkół mieli podać dzieci o różnych defektach: 1) fizycznych) epilepcja, jękanie się, częściowa głuchota; 2) intelektualnych) niedorozwój umysłowy i 3) moralnych skłonność do kłamstwa, kradzieży i t. d.) Na podstawie tych kwestjonariuszy wzywa się do badania dzieci, podane przez szkoły jako niedorozwinięte. Na ogół podano około 200-tu dzieci. Z tych zbadano dotychczas 107.

Łódź, dnia 10. marca 1921 r.
Przewodniczący Wydziału Szkolnictwa.
St. Kopcinski.

Sprawozdanie Oddziału Adresowego za m. kwiecień 1921 r.

Biuro ksiąg stałej ludności m. Łodzi załatwiło: 985 korespondencji, 380 metryk, 68 kwestjonariuszy W-łu Opieki Społecznej, 88 kwestjonariuszy sądowych i wydało 43 wy-

ciągi z ksiąg stałej ludności, 110 świadectw przynależności gminnej, 8 świadectwa stanu rodzinnego, 8 świadectwa niekaralności i 9 odpisów z metryk.

Opłat kancelaryjnych pobrano za Mk. 5.450.—

Biuro Adresowe było w dalszym ciągu zajęte uzupełnianiem swych kart adresowych i wydało 636 adresów, pobrawszy za to Mk. 3,180.— prócz informacji bezpłatnych — 380 adresów osobom i instytucjom urzędowym.

KRONIKA MIEJSKA.

Delegacja rumuńska w Łodzi.

W d. 8 b. m., o godz. 10.30 przed południem przybyła do Łodzi delegacja rumuńska, mająca na celu nawiązanie stosunków handlowych i ekonomicznych z Polską.

W skład delegacji wchodzi: p. Christodoresco, dyrektor wydziału w ministerstwie handlu, pułkownik sztabu generalnego Dimitrin, dyrektor urzędu cłowego Baesea, zastępca dyrektora portów i żeglugi Demetriad, dyrektor robót publicznych Mühldorf, dyrektor poczt i telegrafów inżynier Manea, dyrektor urzędu leśnego inż. Boldar, zastępca dyrektora handlowego kolei żelaznych Tanasom i attache handlowy przy poselstwie rumuńskim w Warszawie Balacesco.

Delegacja przybyła w towarzystwie rady Zbyszewskiego i konsula Łazarskiego.

Przybyłych gości oczekiwali na dworcu: wojewoda Kamiński, komisarz rządu na m. Łódź Iżycki, prezydent m. Łodzi Rzewski, oraz szereg przedstawicieli władz rządowych i autonomicznych, oraz sfer handlowych i przemysłowych naszego miasta. Po przyjeździe goście udali się na śniadanie do Grand-Hotelu, poczem o g. 11 i pół do fabryki wyrobów żelaznych Johna, którą zwiedzili dokładnie, oprowadzani przez właściciela w asystencji inżynierów fabryki. Następnie udali się goście z powrotem do Grand-Hotelu, gdzie o godz. 1 po poł. podejmował delegację wojewoda Kamiński śniadaniem, w którym brali udział m. in.: (prócz wymienionych powyżej) zastępca wojewody Garapie, szef departamentu przemysłu w województwie łódzkim Grocholski, zastępca szefa tegoż departamentu inżynier Bajer, prezes rady miejskiej starosta Remiszewski, z wice-prezesem Kernem, przedstawiciele przemysłu dr. Bareński i Kernbaum, i in. Funkcje gospodarzy pełnili pp. Grocholski, Bajer i Iżycki.

Pierwszy toast wznosił **wojewoda Kamiński**, witając imieniem władz centralnych, misję rumuńską, która zawitała do naszego miasta. Mówca zaznacza, że państwo polskie buduje zdrowe fundamenty swego istnienia, starając się o rozwój ekonomiczny. Misja rumuńska przyczynia się znakomicie do tego rozwoju, jako przedstawicielka narodu, który przez swoje położenie geograficzne i ekonomiczne jest predestynowany do utrzymywania z nami stosunków handlowych i który ma z Polską wspólne interesy polityczne i gospodarcze. Disiejszy pobyt misji w Łodzi, stolicy życia fabrycznego, przekona delegację o wartości produkcji polskiej i będzie bodźcem do nawiązania stosunków handlowych, skoro więzy sympatji i przyjaźni łączą oddawna oba narody. Mówca wznosi toast na dalszy rozwój tych wspólnych uczuć i na pomysłowość delegacji.

W odpowiedzi wygłosił p. **Christodoresco** przemówienie po francusku, w którym dziękuje z całego serca za serdeczne przyjęcie, którego

nie zapomni nigdy. Polska i Rumunja są państwami, nie tylko sąsiadującymi ze sobą, ale połączonymi więzami szczerzej i dawnej przyjaźni. Wskreszenie Polski i powiększenie się Rumunii, są skutkami największej wojny w historii, której rezultatem była sprawiedliwość dla narodów podbitych. Nasi mężowie stanu będąc przekonani, że przez wspólną akcję Polska i Rumunja mogą spełnić wielką misję, ułożyli podstawy przymierza. Nasza delegacja przybyła do Polski, aby ukończyć zaczęte układy i jest szczęśliwą, że bierze udział w uregulowaniu stosunków handlowych i komunikacyjnych obu narodów, które sprawdzą ścisły związek ekonomiczny i handlowy między Rumunją a w skrzyszoną Polską. Będąc zebrani razem, chcemy zwrócić uwagę na tego, który wskrzesił Polskę, na marszałka Piłsudskiego. Mówca wznosi toast na cześć Naczelnika Państwa.

W imieniu magistratu m. Łodzi wygłosił **prezydent Rzewski** dłuższe przemówienie, w którym zaznaczył, że dzieje Rumunii są nam bliskie, gdyż Rumunja przechodziła podobny okres niewoli jak Polska. Były chwile, że równie jak u nas, patrioci rumuńscy wzięli we własne siły i w żywotność narodu. Podobnie jak u nas, toczyli patrioci rumuńscy długie i krwawe boje o wolność i niepodległość. Historia Rumunii wierzy, że wiara we własne siły, może zwyciężyć przewagę wroga. Rumuni, którzy chcieli w sojuszu z Rosją zbudować podwaliny swej niepodległości, zostali przez tę Rosję sromotnie zdradzeni, tracąc w r. 1877 Besarabję. Wtedy postanowili patrioci rumuńscy wzmożnić kraj gospodarczo, aby móc o własnych siłach przeciwstawić się wrogom. Rumunja była długo czas między Austrią a Rosją, jak między młotem a kowadłem, a ciągłe przetargi i konieczność lawirowania sprawiły, że Rumunja posiada najzdolniejszych dyplomatów. Dowodem siły narodu jest fakt, że w roku 1831 za rządów gabinetu Bratianu na wniosek generała Lauey, uchwalił parlament proklamację królestwa rumuńskiego, bez apelowania do obcych mocarstw. Kiedy w roku 1882 kongres w Londynie skrzywdził dotkliwie Rumunję, uchwalił parlament, że prawa, które krzywdzą naród rumuński, nie mają mocy obowiązującej. Szczególne znaczenie mają te epizody z historii rumuńskiej dla nas dzisiaj, kiedy waga się losy G. Śląska.

Jakkolwiek wypadnie decyzja w tej sprawie, powinniśmy, o ile będzie ona sprzeczna z interesami narodu, wziąć wzór z postępowania parlamentu rumuńskiego w r. 1882. Jeżeli zjednoczenie rozdartej Polski i zmartwychwstanie jej dowodzi, jak słusznie zauważył przedstawiciel Rumunii, istnienia sprawiedliwości dziejowej, to zjednoczenie Dobruży i Besarabji oraz Siedmiogrodu z macierzą rumuńską stanowi analogję, powodującą braterstwo naród. Mam nadzieję, że w zbliżeniu się w stosunkach gospodarczych, obecni potomkowie dawnych Rzymian połączą przyjazną dłoń Polsec, która chce nie przez zabobność, ale na szczerych zasadach przyjaźni oprzeć swą przyszłość. W tej nadziei wnoszę kielich na pomyślność ludu rumuńskiego.

Przemówienie to, przyjęte jak i poprzednie hucznymi oklaskami, powtórzył w tłumaczeniu francuskim dr. Barciński.

Po śniadaniu, spędzonym w miłej i swobodnej atmosferze szczerzej gościnności, udali się uczestnicy w trzech samochodach i tylach powozach do fabryki tow. akc. Walfson, zwiedzili przedsiębiornie, czasankową, następnie udali się do fabryki Schablera. O godz. w pół do 7 zasiadli wszyscy do podwieczorku na tarasie sali małej Grand-Hotel na którym prezydent Rzewski w krótkich a ciepłych słowach podziękował gościom rumuńskim za odwiedzenie Łodzi, a w odpowiedzi wyraził p. Christoforesko serdeczne podziękowanie za szczerą i gościnne przyjęcie. O godz. 7.20 odjechał sympatyczny gość z dworca kaliskiego w podróż do Warszawy, gdzie za-

bawią 2—3 dni, poczem wraz ze specjalną delegacją polską z wiceministrem Straassburgerem na czele, udają się do Białegostoku, zatrzymując się jeden dzień w Krakowie.

General Niessel w Łodzi.

D. 9 b. m. rano przybył do Łodzi w celu inspekcji gen. Niessel. Wraz z przedstawicielami M. S. Wojska oraz pułkownikiem Mercier, złożył on urzędową wizytę w Magistracie, oświadczając, że składa za pośrednictwem prezydenta Rzewskiego pozdrowienia ludności m. Łodzi, która tyle wycierpiała za czasów okupacji niemieckiej. Gen. Niessel przyswoił sobie w ciągu swego pobytu w Polsce, język polski do tego stopnia, iż swobodnie po polsku przemawia.

Prezydent Rzewski w odpowiedzi zaznaczył, że uważa sobie za zaszczyt, że może przywitać w imieniu władz municypalnych jednego z najbardziej wypróbowanych przyjaciół Rzeczypospolitej polskiej.

Następnie gen. Niessel informował się o stosunkach, jakie panowały za czasów rosyjskich i niemieckich w Łodzi.

Prezydent Rzewski udzielił wyczerpujących odpowiedzi, charakteryzując rosyjskie i niemieckie metody rządzenia.

Po południu prezydent Rzewski rewizytował gen. Niessel w Grand Hotelu.

Tegoż dnia wieczorem odbyło się w sali „Malinowej“ Grand Hôtelu przyjęcie zorganizowane przez dowódcę Okręgu Łódzkiego, gen. Rządковского, w którym wzięli również udział przedstawiciele władz miejscowych.

W imieniu D. O. G. gen. Rządkowski wygłosił przemówienie powitalne, wskazując na wielkie zasługi gen. Niessela na polu organizacji armii polskiej.

Gen. Niessel odpowiedział w języku polskim, podkreślając, że Francja i Polska po klęskach długotrwalej wojny, dążą zgodnie do utrwalenia pokoju. Dla rzeczywistnienia tego celu oba państwa muszą być silne. Francja widzi w potęgze Polski własną potęgę. Na zakończenie wniósł gen. Niessel toast na cześć Naczelnika Państwa i Polski.

Ks. biskup Tymieniecki mówił o konieczności współdziałania obu narodów w myśl zasad Chrystusa w dziele zbratania ludów.

Prezydent Rzewski mówił o przyjaźni polsko-francuskiej, która wzmacniała się na polach bitew. Od czasów napoleońskich do ostatnich epizodów wojny wszechświatowej wiązała się sprawa odrodzenia polskiej siły zbrojnej i imieniem Francji. We Francji znajdowała schronienie nieprzejeżdżana emigracja polska, z której rekrutują się bataljony „Bajonczyków“, walczące pod Verdun o całość granic Francji. Kiedy niedawno wróg był pod murami Warszawy jedynie Francja nie opuściła nas.

Następnie prezydent Rzewski wskazał na zasługi Francji w dziele demokracji świata, poczem wniósł toast za rozkwit i pomyślność miast francuskich.

Na zakończenie prezes Sądu Okręgowego Augustynowicz w przemówieniu swoim scharakteryzował wojnę europejską, jako proces dwóch przeciwstawnych światopoglądów. Francja jest tą siłą egzekucyjną, która czuwa nad wykonaniem zapadłego wyroku, zmuszając do poszanowania prawa. Przemówienie zakończył prezes Augustynowicz toastem na cześć prawa francuskiego.

— **Konferencja sprawozdawcza działaczy samorządowych P. P. S. w Magistracie i Radzie Miejskiej m. Łodzi.** Z inicjatywy Okręgowego Komitetu Robotniczego, odbyła się w dn. 8-go b. m. w klubie P. P. S. przy udziale około 100 delegatów dzielnic konferencja sprawozdawcza za ostatni okres sprawozdawczy ($\frac{1}{4}$ roku) z pracy samorządowej.

Prezydent **Rzewski** w ogólnym sprawozdaniu podkreślił, że Magistrat przechodził przez 3 etapy: 1) organizacji 2) realizacji niektórych urządzeń, jako to: przymusu szkolnego i powszechnego nauczania, 3) reorganizacji finansowej.

Ławnik Klimaszewski w referacie „O komunalnej polityce budowlanej“, wskazał na rozszerzenie stanu posiadania miasta.

Ławnik Badzian w referacie „O podatkach miejskich i stosunku rządu do projektów podatkowych“, zaznaczył, że brak ustawy podatkowej oraz nadzwyczaj wężki zakres kompetencji podatkowej gminy uniemożliwia sanację. Dopiero ostatnio wśród władz nadzorezych zapanował przychylny prąd dla nowych podatków, a to z powodu zadłużenia się państwo i niemożności udzielania miastom kredytu. Magistrat m. Łodzi stoi na stanowisku, że zwyżajny budżet winien być pokryty z podatków i dochodów miejskich.

Przedstawione ostatnio projekty podatkowe: od wódek, szkolni i od siły (przemysł.) dadzą około 400 milionów dochodu. Nadzwyczajne wydatki (inwestycyjne), winny być pokryte z nadzwyczajnych pożyczek, jak to się praktykuje na całym Zachodzie.

Wice-prezydent, d. **Stupnicki** wygłosił obszerny referat na temat „Samorząd łódzki, a finanse miejskie.“ W referacie tym wskazał na przyczynę obdłużenia wielkich miast w Polsce (Warszawa, Łódź) Są niemi: obniżenie waluty, zniszczenie przez okupantów i rządy carskie, podwyższenie płac i stawek za leczenie chorych w szpitalach i t. d.

Budżet obciąża się w szalony sposób, a na obligacje miast niema popytu z powodu, że kapitaliści chętniej lokują pieniądze w bardziej rentowne, choć o charakterze paskarskim, interesy. Sanacja stosunków finansowych miasta zależy jest od podniesienia waluty polskiej i przywrócenia normalnych warunków gospodarczych.

Po referatach wywiązała się dyskusja, w której zabierali głos: przedstawiciele dzielnic, związków zawodowych, kooperatyw, robotniczych i instytucji oświatowych. Wyjaśnić udzielali przedstawiciele odpowiednich wydziałów. Sprawozdanie z działalności frakcji radnych P. P. S. złożył radny **Kałużyński**.

W dyskusji podniesiono zwycięstwo stanowiska programowego P. P. S. w sprawie samorządu, która stała na punkcie widzenia wykorzystania wszystkich placówek, dla korzyści klas pracujących, zaś komuniści, którzy wzywali do bojkotu rad miejskich i magistratów, obecnie po pewnym otrzeźwieniu, biorą udział w wyborach do władz miejskich.

Konferencja uchwaliła: 1) wyrazić wotum zaufania działaczom samorządowym i przyjąć do zatwierdzającej wiadomości zgłoszone wnioski i referaty, 2) nie wystawiać w przyszłych wyborach do rad miejskich tych, którzy przez nieprzybywanie na posiedzenia, zaniedbują swe obowiązki względem swych wyborców i komunikować nazwiska opieszłych radnych zamachem Ministerstwa Skarbu na samorząd łódzki, 4) wyrzucić nacisk na Kolej Elektryczną Łódzką w celu przeprowadzenia linii tramwajowej do przedmieść, 5) rozszerzyć sieć Miejskiego Uniwersytetu Powszechnego i placówek oświaty pozaszkolnej, 6) W sprawach sanitarnych domagać się od władz egzekutywy karnej w stosunku do właścicieli domów z powodu

skandalicznych warunków sanitarnych w mieście, 7) pociągnąć do świadczeń na rzecz gminy w pierwszej linii paskarzy i kapitalistów, 8) wyrazić protest z powodu sabotowania przez Min. Rob. Publ. ustawy budowlanej i planu regulacyjnego m. Łodzi, 9) przyspieszyć sprawę budowy domu robotniczego i pomnika na grobie poległych bohaterów rewolucji, 10) wprowadzać reformy ubezpieczeniowe i społeczne dla pracowników miejskich, 11) przeciwstawić się energicznie usiłowaniom rozbijaczy robotniczych rad miejskich, 12) w myśl hasła „wyzwolenie robotników musi być dziełem samych robotników” — prowadzić wyteżoną pracę twórczą i organizacyjną na placówkach samorządowych, co do których konferencja uznała, że są etapem walki o ludowładztwo i socjalizm w Polsce.

— Z Urzędu Stanu Cywilnego.

Wobec licznych zapytań gmin miejskich i wiejskich w sprawie rejestracji dzieci „nieślubnych”, przewodniczący urzędu stanu cywilnego prezydent Rzewski nadesłał nam następujące wyjaśnienie, mające b. doniosłe znaczenie:

B. gubernator piotrkowski na skutek odezwy departamentu spraw duchownych wyznań obcych przy ministerjum spraw wewn. rozesłał do naczelników powiatowych i policmajstrów, oraz prezydentów miast okólnik w sprawie zapisywania do ksiąg metrycznych urodzeń dzieci, pochodzących ze związków nieślubnych.

Na podstawie § 132 powyżej zawartych w czerwcu 1902 r. przepisów o polepszeniu stanu dzieci, urodzonych nieprawnie, wzamian § 132 Zbioru praw cywilnych (Zbiór praw T. X. cz. I), postanowiono, aby dzieci: a) urodzone przez niezamężną, b) pochodzące z cudzołóstwa i c) urodzone po śmierci męża, matki lub po rozerwaniu ślubu skutkiem rozwodu, albo też po przyznaniu ślubu za nielegalny, kiedy od chwili śmierci męża, matki lub rozwiązania ślubu, albo uznania go za nielegalny do czasu urodzenia dziecka upłynęło więcej niż 306 dni nazywać nieślubnymi. Zważywszy, że na zasadzie pomienionego wyżej rozporządzenia w istniejących przepisach prawa skasowaną została nazwa dzieci „nieprawnie urodzonych” i mając na względzie napływ do ministerjum podań, zawierających starania o niedopuszczenie tej naz-

wy przy zapisywaniu urodzeń do ksiąg metrycznych, gubernator piotrkowski uznał za niezbędne wyjaśnić osobom, prowadzącym pomienione księgi, że dzieci nieślubne powinny być zapisywane do ksiąg metrycznych na nazwisko ich matek, przyczem niedozwolone jest używanie wyrażenia „nieprawnie urodzone”. Prócz tego, przy wnoszeniu do ksiąg metrycznych urodzeń dzieci, których rodzice nie zostali ujawnieni, w rubryce o rodzicach należy robić tylko adnotacje, że „rodzice niewiadomi”, bez dodawania słowa „nieprawnie urodzony”.—

— **Nocna komunikacja tramwajowa z dworcem Kaliskim.** Magistrat m. Łodzi wystąpił z wnioskiem do Kolei Elektr. Łódzkiej, ażeby K. E. Ł. wobec wielkiej odległości dworca kaliskiego od miasta, uruchomiła nocne wagony tramwajowe od 12,38 w nocy do 6,15 dla przybywających pasażerów, Magistrat zgodził się zaprojektować w Radzie Miejskiej specjalną opłatę tramwajową.

— **Za oszustwo.** Magistrat wydał z pracy urzędnika Wydz. Zaprow. Miasta, Błaszczyńskiego za świadome oszustwo i defraudację. Sprawa skierowana została do Prokuratora.

— **Zapomoga dla bursy.** Na wniosek Rady Szkolnej Okręg. Magistrat postanowił wystąpić do Rady Miejskiej z wnioskiem, o wyasygnowanie 200,000.— mk. na częściowe pokrycie wydatków związanych z projek-

townym otwarciem i utrzymaniem bursy dla słuchaczy wakacyjnych kursów Pedagogicznych z zastrzeżeniem, że zapomogi przeznaczone będą tylko dla tych słuchaczy, którzy obejmą stanowiska nauczycielskie w szkołach powszechnych łódzkich.

— **Podwyższenie taksy.** Magistrat postanowił podwyższyć do 50.— mk. wynagrodzenie dla notariuszów za przesyłanie przez nich zawiadomień o przewłaszczeniu nieruchomości.

— **Czytanie budżetu.** Magistrat ukończył 3-cie czytanie budżetu miejskiego, który zgodnie z zarządzeniem M. S. W. zastosowane jest do roku kalendarzowego.

Po zatwierdzeniu budżet K. R. Ch. i M., co nastąpi w przyszłym tygodniu, budżet skierowany będzie do Rady Miejskiej.

— **O sanację targowisk.** Wobec tego, że panujące na targowiskach stosunki sanitarne, pozostawiają wiele do życzenia, Magistrat postanowił wyłonić specjalną komisję dla opracowania stosownych przepisów sanitarnych.

— **W sprawie zawarcia umowy.** Na skutek polecenia Magistrata w poniedziałek dn. 15-go czerwca wyjechali na Pomorze prezydent Rzewski i ławnik Maciński, celem zawarcia w imieniu miasta umowy w sprawie umieszczenia chorych-amysłowo w tamtejszych lecznicach.

Nadmienić należy, że koszta utrzymania chorego w szpitalach pomorskich są stosunkowo amiarowane (od 50-eiu do 80-eiu marek dziennie). Dzięki tej okoliczności miasto zaoszczędzi rocznie kilkanaście milionów.

Jednocześnie radny Maciński otrzymał polecenie zaznajomienia się z organizacją Opieki Społecznej m. Poznania, która uważana jest za wzorową.

Z życia miast polskich.

Warszawa.

Warszawa zamierza w najbliższym czasie wypuścić pożyczkę miejską nowego typu p. n. „pożyczki przezorności”. Umarzanie tej pożyczki rozpocznie się już od d. 1-go lipca b. r. i odbywać się będzie sposobem nigdzie dotąd nie praktykowanym, mianowicie za każde 100 marek umorzonych obligacji wypłacać się będzie 200 marek. Tym sposobem nabywcy pożyczki, obok oprocentowania w stosunku 5%, otrzymywać będą wyłożony kapitał w podwójnej wysokości, co ich ma zabezpieczyć od spadku wartości pieniądza. Ta operacja kredytowa m. st. Warszawy nasawa niewesołe refleksje. Po „Milionówce”, kosztownie reklamowanej i w rezultacie zupełnie nieudanej, następuje jako nowa pożyczka miejska w charakterze na pół loteryjnym, oparta na półoficjalnym domniemaniu nieustającego bankructwa państwowego. Skarb polski znajduje się w smutnym zaiste położeniu, jeżeli nie zaoponował przeciw tej urzędowej spekulacji na niższą markę polskiej.

Włocławek.

Włocławek ułożył projekt zorganizowania walki z producentami rolnymi, w którym proponuje Związek Miast z wiązanie syndykata miejskiego, mającego skupić w swych rękach całkowitą ilość wytworów przemysłu i produktów górnictwa, oraz zwrócenia się z nimi do syndykatów rolniczych, w celu wymagalności na produkty rolne, a w razie nie dojścia do skutku porozumienia z tymi syndykatami lub odmowy z ich strony, wejścia w stosunki bezpośrednie z producentami rolnymi krajów obcych. W sprawie tej Włocławek domaga się zwołania posiedzenia związku mi-st, oraz proponuje nawiązanie łączności z zainteresowanymi organizacjami. Wystąpienie swe Włocławek motywuje bezsilnością rządu w walce z lichwą żywnościową chłopską.

Kalisz.

Jak wiadomo, przy rozkładaniu podatków i ustanawianiu normy, od jakiej cyfry dochodów mają być pobierane podatki, miasta zostały podzielone na kategorie, stosownie do liczby swych mieszkańców. Kalisz, skutkiem nieścisłych danych zaliczony został do 3-cj kategorii, jako posiadający 42 tysiące mieszkańców i skutkiem tego wszyscy, zarabiają więcej niż 6,000 mk. rocznie muszą płacić podatek dochodowy. Tymczasem Kalisz obecnie posiada około 57,000 mieszkańców i powinien być zaliczony do 2-cj kategorii miast t. j. płacących podatek dochodowy od zarobku więcej, niż 9,000 marek rocznie.

Ponieważ zaliczenie Kalisza do 3-cj kategorii wyrządza wielką krzywdę całej masie biednych robotników, Rada miejska poleciła magistratowi, aby rzeczą tę w inspektoracie skarbowym należycie wyjaśnić. Dla zebrania informacji, dotyczących technicznego przeprowadzenia ściągania tego podatku, upoważniono mee. Radwaną i rad. Lipińskiego.

Bydgoszcz.

Wkrótce odbyć się mają wybory do rady miejskiej w Bydgoszczy. Dotychczasowa statystyka z r. 1919/20 wykazywała, że Bydgoszcz liczy 65% niemieców. Lecz odzywają się głosy ostrzegające, że statystykę tę robiło miejscowe biuro statystyczne z niemieem na czele i zrobiło fałszywie. Podobno chodziło o to, żeby okryć właściwy stan rzeczy, a przy najbliższych wyborach zdobyć większość rady dla siebie. Podobno niemieców ma być w Bydgoszczy jeszcze wciąż 50%, t. j. połowa.

Różne.**Nowe szpitale i nowe szkoły.**

W roku bieżącym magistrat m. Warszawy przystąpił do większych robót budowlanych w zakresie architektonicznym i inżynierskim.

Roboty działu architektonicznego

dotyczą przeważnie szkolnictwa i szpitalnictwa.

Rozwój budownictwa szpitalnego, stosownie do zakreślonego programu, obejmuje z jednej strony rozszerzenie niektórych już istniejących zakładów, z drugiej zaś — budowę nowych szpitali.

W myśl powyższego przystąpiono do budowy następujących szpitali: 1) dobudowa zakładu położniczego przy ul. Karowej na 25 łóżek; roboty rozpoczęto w jesieni u. r., ukończenie przewiduje się w lipcu r. b.; 2) dobudowa i nadbudowa zakładu położniczego św. Zofii przy ul. Żelaznej na 50 łóżek; roboty rozpoczęto w początku r. b., ukończenie projektowane we wrześniu r. b.; 3) nadbudowa pawilonu chirurgicznego w szpitalu Przemienienia Pańskiego na 50 łóżek i 36 mieszkań, roboty rozpoczęto na wiosnę r. b.; ukończenie przewiduje się pod koniec roku; 4) nadbudowa i dobudowa pawilonu chirurgicznego w szpitalu starozakonnych; roboty rozpoczęto w jesieni u. r.; ukończenie przewiduje się na wrzesień r. b. Ogólny koszt wyżej wymienionych robót wynosi 94,254,000 mk.

Pozatem przystępuje się obecnie do robót: 1) zakładu położniczego na Pradze na 200 łóżek, 2) domu mieszkalnego dla lekarzy i służby szpitala Dzieciątka Jezus, 3) budowy pawilonu przy szpitalu św. Stanisława, 4) budowy dwóch pawilonów przy szpitalu Starozakonnych, 5) budowy domów administracyjnych przy szpitalach Przemienienia Pańskiego i św. Stanisława. Ogólny koszt wyżej wymienionych według kosztorysu wyniesie 148,970,000 mk. Do budowy gmachów szkolnych przystąpiono ubiegłej zimy na czterech placach miejskich: 1) przy ul. Dzikiej, róg Niskiej, 2) Bieniewickiej w Marymoncie, 3) Żąbkowskiej, róg Tarchomińskiej, 4) Solcu naprzeciwko Ludnej. Asygnowano na ten cel 60,000,000 mk. Ukończenie budowy nastąpi przed rozpoczęciem roku szkolnego.

Oprócz tego przystąpiono do ukończenia dwupiętrowego domu przy

ul. Dolnej w Mokotowie, nabytego przez magistrat, celem pomieszczenia 2 szkół.

W tych dniach na upatrzonych sześciu placach: przy ul. Grochowskiej, Targowej, róg Zygmuntońskiej, Białoleńskiej, na Rybakach, Grójeckiej i Sołtyka, rozpocznie się budowa szkół mieszczących po 7 klas na 4200 dzieci. Na powyższy cel rada miejska zatwierdziła kredyt 50 miljo

nów marek. Prócz tego wykonują się prace: odbudowy Teatru Rozmaitości i dobudowy Muzeum Narodowego, kosztem 54,550,000 mk.

W dziale inżynieryjnym kontynuuje się odbudowa mostu Poniatowskiego, układanie jezdni kamiennych betonowych i różnych remontów, oraz rozszerzenie central wodociągowych.

OGŁOSZENIE.

Wydział Zaprowjantowania Miasta zawiadamia odbiorców paszy, iż posiada na składzie większe ilości otręb pszennych, które sprzedaje właścicielom inwentarza żywego bez ograniczenia.—

MAGISTRAT m. ŁODZI.

LICYTACJE PRZYMUSOWE.

Dnia 15 czerwca 1921 r. od godz. 9-ej rano odbędą się licytacje przy ul.:

Konstantynowska 46, kredens. Zawadzka 36, tremo. Konstantynowska 40, tremo, kredens i otomana. Al. 1-go Maja 7, obrus. Al. 1-go Maja 7, zegar. Szosa-Konstantynowska 28, 3 kury. Dzielna 16, krzesło. Zachodnia 22, lampa elektryczna. Ciepła 3, obius. Gdańska 31a, otomana. Dzielna 30, szafa, Sztarka 3-5 obrus. Nowomiejska 5, 10 mtr. towaru. Aleksandrowska 26, waga. Zgierska 73, obrus i kapa. Gdańska 35, szafa. Dzielna 35, samowar. Dzielna 34, zegar. Dzielna 31, zegar. Dzielna 50, stolik.

Dnia 16 czerwca 1921 r. od godz. 9-ej rano odbędą się licytacje przy ul.:

Wilcza 20, maszyna do szycia. Wodna 17, stół. Wodna 17, stół. 6-go Sierpnia 32, stół. 6-go Sierpnia 30, stół. 6-go Sierpnia 32, stół. Szosa-Pabjanicka 28, szafa i kapa. Julianowska-Chojny 4, kapa. Kilińskiego 115, biurko. Przejazd 20, lustro, szafa otomana. Długa 30, kredens i stół. Wólczańska 140, biurko. Piotrkowska 121, bielizniarka i szafa. Piotrkowska 121, stolik. Piotrkowska 111, chustka wełniana. Piotrkowska 121, krzeselko. Piotrkowska 121, pianino. Piotrkowska 109, koldra, Juliusza 18, kanapa i biurko. Wólczańska 206, firanki. Piotrkowska 121, obrus. Piotrkowska 92, krzeselko. Kilińskiego róg Gubernatorskiej, kapa.

Miejski Urząd Sekwestracyjny.

Łódź, dnia 11 czerwca 1921 r.

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Odbito w tłoczni B-ci Holcman w Łodzi, ul. Zawadzka № 7.